

Saarna 29.3. 2009 Järvenpään kirkossa
5. paastonajan sunnuntai. Kärsimyksen sunnuntai.
Katri Kuusikallio

Meteliä, melua, kohinaa, hälyä. Mainoksia, puheluja, tekstiviestejä, sähköposteja.
Jumala kuulee kaikki viestisi, jopa huokauksesikin, mutta kuuletko sinä Jumalan puhetta?

Elämme pääsiäistä edeltävää paastonaikaa. Joku jättää jälkiruoan syömättä, toinen rajoittaa television katselua, joku keskittyy lukemaan hengellistä kirjallisuutta. Moni kokee, että elämäntapojen yksinkertaistaminen on avuksi paastoon liittyvässä hengellisessä kilvoituksessa. Paastonajan alkuosan aiheita ovat katumus, mielenmuutos ja taistelu pimeyden valtoja vastaan. Tästä päivästä alkaa paastonajan loppuosa, syvä paasto, jolloin keskitytään Kristuksen kärsimykseen. Kuljemme syvälle varjoon ja tihentyvään pimeyteen. Pysähtyessä ja matkalla sisimpään, yhä syvemmälle, kohtaamme syyllisyytemme ja kärsimyksen, jota kannamme mukanaamme ja sitä kautta voimme olla herkempiä lähimmäistemme syyllisyydelle ja kärsimykselle.

Syyllisyys ja kärsimys. On hyvä tarkentaa ja muistaa, että kaikki kärsimyshän ei ole syyllisyydestä johtuvaa. Syyllisyyteen auttaa rippi. Meillä on jumalanpalveluksemme alkupuolella aina rippiosuus. Yhteisin sanoin tunnustamme syntimme ja saamme kuulla synninpäästön sanat. Tämän jumalanpalveluksen rippiosuuden johti Tarja liturgina. Joku kokee ripin läheiseksi ja uskon ytimeksi, jonkun toisen uskonelämässä ihmisen syntyisyys ja Jumalan anteeksiantamus ovat selviä asioita, mutta he eivät koe tarvetta painottaa erityisesti juuri sitä asiaa.

Rippi voi tapahtua kahden keskenkin jonkun toisen kristityn kanssa. Toisinaan on kuitenkin tilanne, että lähimmäisellä, puhujalla, on vain paha olla ja hän haluaa puhua siitä seurakunnan työntekijän tai jonkun muun hengellisen matkakumppaninsa kanssa. Jos ihmiselle julistaa liian nopeasti synninpäästön, keskustelematta siitä, mistä on kysymys, tämä ihminen saattaa kokea itsensä entistä ahdistuneemmaksi ja tuntea, että hän on vieläkin pahempi ihminen. Kyse hänen kohdallaan voi olla kärsimyksestä, johon hän ei ole voinut itse vaikuttaa ja johon hän ei ole syyllinen. Kun on kyse synnistä ja synninpäästöstä, Kristuksen armahdus antaa vapauden ja täyden omantunnon rauhan. Mutta se ei välttämättä poista ahdistusta, surua, kipua.

Luther sanoo: *Tällaistaahan elämä on. Vaikka olemme saaneet synnit anteeksi ja hyvän omantunnon ja meidät on julistettu täysin vapaiksi, niin kuitenkin se, joka tänään seisoo, huomenna lankeaa. Jumala ei ota meiltä pois ahdistusta eikä lopeta sitä, vaan antaa meille voimaa ja lujuuutta sen kestämiseen.* Joskus selittämättömän kärsimyksen äärellä on tärkeintä, että se jaetaan yhdessä ja luotetaan siihen, että Kristus ymmärtää ja on läsnä jakamassa tämän kärsimyksen.

Tämä sunnuntai on kärsimyksen sunnuntai. Kärsimystähän ympärillämme on paljon. Siitä tulee ainakin tiedotusvälineistä vuorokaudet ympäriinsä.

Jeesus kertoo evankeliumissa vertauksen kelvottomista viinitarhureista, jotka eivät pitäneet vuokrasopimusta, ja jotka pahoinpitelivät vuokranantajan asiamiehet ja surmasivat ahneuksissaan tämän oman pojan. Olivatpa kauheita ihmisiä nuo viinitarhurit, niin häikäilemättömiä. Sellaista kai tapahtuu oloissa, joissa maanomistus on harvojen käsissä ja tiluksia hoitavat vuokraviljelijät. Onneksi he ovat eläneet kauan aikaa sitten. Vai ovatko asiat nykyään kaiken tämän tekniikan, tiedon ja edistyksen keskellä paremmin?

Ainakin jotain kovin epäoikeudenmukaiselta tuntuva tapahtuu tänä aikana. Toiset rikastuvat suhteettomasti, jopa työtä tekemättäkin, toiset menettävät työnsä ja toimeentulonsa eivätkä voi vaikuttaa tilanteeseensa mitenkään. Tämä aika mahdollistaa sen, että nämä ääripäät elävät yhä enemmän eri maailmoissa. Siksi ihmisten on helpompi suhtautua toisiinsa kuin olisivat vihollisia keskenään tai kuin toisia voisi kohdella kuin esineitä, ymmärtämättä, että kaikilla ihmisillä on tunteet, läheiset, joihin asiat myös vaikuttavat. Ja kun yhdelle ihmiselle kerääntyy liikaa kärsimystä, tulee sietämisen raja vastaan, ja se, mitä sitten tapahtuu, voi olla kohtalokasta.

Kärsimys ei ole juuri koskaan mitään sellaista, mitä toivoisimme omalle kohdallamme. Kärsimykselle ei aina löydy vuosienkaan jälkeen järkevää selitystä, mutta tapahtuneen kanssa on ehkä oppinut elämään ja siihen liittyvät tunteet ovat lieventyneet, kipu tulee harvemmin ja voi elää eteenpäin kivusta huolimatta. Ystäväni kertoi tällä viikolla tarinan ihmisestä, joka oli sanonut, että nyt menee niin hyvin, että Jumala voisi taas lähettää vaikka jonkin koettelemuksen, kun niitä on ennenkin ollut ja niistä on selvitty. Kun koettelemus tuli, hän sanoi, että ei tätä, eikä näin suurta, en minä tätä tarkoittanut. Ja siitä piti yrittää selvittää kuitenkin yli. Toisaalta, olisihan kyseiselle ihmiselle voinut muistuttaa silloin, kun oli hyvä aika, että mene nyt ja auta muita, kulje niiden rinnalla, jotka nyt ovat koettelemusten keskellä.

Viinitarhan omistajan poika on Jeesus, joka tapetaan julmasti. Mutta kaiken kärsimyksen jälkeen Jumala herätti hänet kuolleista. Hänestä tuli kristillisen kirkon kulmakivi, joka pitää koko rakennusta pystyssä. Häneen uskovilla on paikkansa tässä rakennuksessa. Usein kysymme: miten voin toteuttaa itseäni? Minun pitää päästä tekemään sitä, mitä haluan. Mutta entä jos kysymyksen asettaa niin, että mihin minua tarvitaan? Mikä kohta rakennuksessa on hatara tai missä on reikä tai mikä on vinoutumassa? Meille on annettu useita lahjoja. Jos pitäisikin kysellä ja kuulostella sitä, mihin paikkaan ja tehtävään tämä aika, tämä yhteiskunta, tämä seurakunta, tämä elämäntilanne meitä kutsuu olemaan elävinä kivinä.

Joka tapauksessa meidät kutsutaan taistelemaan pahaa vastaan ja lisäämään hyvää. Ei auta osoitella sormella mihinkään suuntaan ja pelkkä päivittely ei vielä muuta mitään. Ahneus löytyy meistä jokaisesta, ja maailman parantaminen on lähdettävä siitä, mitä itse voi tehdä. On hyvä muistaa, että pienelläkin hyvällä voi olla suuret kerrannaisvaikutukset. Vaikka tuntisi voimattomuutta, kun luonto ympärillämme muuttuu huonompaan suuntaan. Vaikka maailmanparantajat näyttävät kutistuneen pieniksi ryhmiksi toivottoman tavoitteen edessä. Vaikka kärsimystä näyttäisi olevan kovin paljon. Vaikka hyväntekijöille hymähdelläänkin.

Paavali sanoo: Älkää mukautuko tämän maailman menoon, vaan muuttukaa, uudistukaa mieleltänne, niin että osaatte arvioida, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä. (Room. 12:2)